

DE DIVISIONE

Exempli gratia, placuit ex tabula proportionum sumere partem proportionalem, cum arcus minutis 39. secund. 54. tert. 17. de 60. ad differentiam mi. 53. 29. 45. Quæro primo minuta arcus in margine superiori in linea transuersali, quæ duco in omnes differentiæ numeratores, quos in linea lateraliter descendente uersus similem inquirō, & occurrunt in angulo communi ex ductura 39. mi. arcus in 53, minuta differentiæ, 34. in minutis & 27. in secundis. Deinde eadem arcus minuta in 29, duco secunda, & extrahuntur 18. secund. & 51. tert. Demum prædicta mi. arcus in 45. tert. multiplico, quorum angulis communis 29. in tertijs & in quartis 15. ostendit, quæ simul addita producunt 34. in mi. 46. 20. 15. Quibus expeditis mi. arcus abscio, eiusdem uero secunda, scilicet 54. modo dicto per omnes numeratores dictæ differentiæ multiplico, & primo per eiusdem minuta, quæ 47. secund. & 42. tertia producunt. Secundo uero per differentiæ 29. secund. unde 26. tertia, 6. quart. tunc prouenient. Tertio etiam per 45. tertia duci debent, quo facto 40. quarta 30. quæ quinta prodibunt, quæ simul iuncta priorijs aggregato unita 35. mi. 34. secund. 29. 1. & 30. constituunt. Haud secus operandum erit cum 17. tertiijs arcus, quæ etiam in 53. mi. differentiæ multiplico, & proueniunt 15. tertia & unum quartum, deinde quoq; in 29. secunda eiusdem differentiæ, & eorum communis angulus 8. quarta, 13. quinta & 45 sexta producunt, quorum omnium collectio proximojs aggregato adiecta præcedenti, summam totius producti demonstrat, scilicet 35. mi. 34. secund. 44. 10. 55. 45. quæ est pars proportionalis totius differentiæ respectu proportionis aſignatae arcus præfigurati.

De Diuisione.

Divisio etenim non est aliud, nisi multiplex divisoris de dividendo abstractio, & in tribus continue uersatur numeris, quorum dividendus est primus, qui in præcedenti producti nomen sibi uendicabat. Secundus uero divisor appellatur, & in multiplicatione non differt a multiplicante. Tertius uero quoties dictus, quem multiplicatio denominabat multiplicandum, quæ cum sint species oppositæ, eadem disciplina adipiscuntur. Sicut ergo per tabulam vulgo de parte proportionali dictam, ipsa perficitur multiplicatio, ita & præsentis speciei operatio per eandem tali modo extrahitur. Quæatur primo divisor ipse in denominatione grossiori in fronte tabulae, & in columnula eius descendatur, donec numerus dividendo æqualis aut proximus eo minor inueniatur, in cuius è directo linea numeri sinistri lateris, quoties commonstrabit, qui semper supra caput dividendi ponì debet in loco sibi debito, ut dicetur infra. Deinde idem quoties per omnes figuræ quarumlibet denominationum divisoris, multiplicetur per præcedentem, & productam dividendo in locis debitissubscribatur, ac eo ipso de dividendo subtracto, si quid tamen dividendi remanserit, de eo ipso more dicto quoties denuo inquiratur, subtiliori tamen denominationi immediate sequenti subiacebit, repetaturq; prior operatio, donec nihil inueniatur de numero dividendo, aut iam dividendi nulla ulterior urgeat necessitas. Si autem inueniri non poterit alius numerus denominationis subtilioris immediate continuans quotientis ordinem, loco ipsius scribatur cyfra, & queratur numerus denominationis sequentis, & prior redeat operatio. Cuius autem denominationis sit, & in quo loco quotientis pondus, quilibet numerus in divisione modo dicto repertus, regulæ sequentes edocebunt. Prima, si gradus divisoris per gradus, dummodo dividendi sunt dividendibus pares, in quotiente ueniunt gradus, quare tunc numerus quotiens scribendus est supra gradus dividendi. Secunda quacunq; minutiam per gradus divisoris, numerus quotien-